

EN RESIDÈNCIA
CREADORS ALS INSTITUTS
DE BARCELONA

8a EDICIÓ
Octubre 2016 / Juny 2017

Des del 2009, l'Institut de Cultura de Barcelona i el Consorci d'Educació de Barcelona desenvolupen **Creadors EN RESIDÈNCIA als instituts de Barcelona**, un programa –pioner en el nostre entorn- que introdueix l'art contemporani als centres públics d'educació secundària a través del contacte directe i continuat d'un creador amb els estudiants. **EN RESIDÈNCIA**, ideat en cooperació amb l'Associació A Bao A Qu, proposa als artistes que concebin una obra específicament pensada per ser duta a terme juntament amb un grup d'estudiants d'ESO. Al llarg de tot el curs i dins l'horari lectiu, els alumnes participen en la seva concepció i realització.

L'èxit d'aquesta experiència, tant pels creadors com pels estudiants, ha consolidat el projecte com un espai clau a la ciutat per articular el lligam entre l'art contemporani i els adolescents, generant noves formes i contextos de creació.

Edició 2016-2017: 11 residències

La Calòrica, LaCol, Pep Duran, Laia Estruch, Ana García-Pineda, Toni Giró, Víctor Jaenada, Rodrigo Laviña, Toni Mira, Jaume Pitarch i Ricard Trigo estan desenvolupant projectes **EN RESIDÈNCIA** a onze instituts públics d'educació secundària de Barcelona, des de l'octubre de 2016 fins el juny de 2017.

D'aquesta manera, el programa ja suma un total de 61 residències, realitzades en 35 instituts públics de secundària de Barcelona. Més enllà de les xifres concretes, aquesta darrera dada indica que s'ha treballat amb més de la meitat dels centres públics de la ciutat.

En coherència amb el sentit de les pràctiques artístiques contemporànies, la hibridació i la diversitat de llenguatges artístics són valors assumits a **EN RESIDÈNCIA**. En aquesta nova edició tornen a confluïr les arts visuals, la dansa, la música, el teatre, la poesia, la ciència i l'arquitectura, entre d'altres.

Els centres educatius on es realitzen les residències (seleccionats a partir de convocatòria pública entre tots els instituts de la ciutat) són l'Institut Milà i Fontanals (Ciutat Vella), l'Institut Serrat i Bonastre (Sarrià-Sant Gervasi), l'Institut Príncep de Girona (Horta-Guinardó), l'Institut Jaume Balmes (Eixample), l'Institut Moisès Broggi (Sant Martí), l'Institut Montjuïc (Sants-Montjuïc), l'Institut Josep Comas i Solà (Sant Andreu), l'Institut Barri Besòs (Sant Martí), l'Institut Doctor Puigvert (Sant Andreu), l'Institut Juan Manuel Zafra (Sant Martí) i l'Institut Les Corts (Les Corts). En aquesta edició, per tant, el programa es desenvolupa en 8 districtes de la ciutat.

LA CALÒRICA EN RESIDÈNCIA a l'Institut Barri Besòs

Comissariat i coordinació: Sala
Beckett / Obrador Internacional de
Dramatúrgia

La companyia de teatre **La Calòrica** neix l'any 2010, formada per un grup de graduats de l'Institut del Teatre de Barcelona. El seu treball es basa en dos camps d'investigació: la vigència dels motius i les formes teatrals clàssiques en el diàleg estètic contemporani i el paper de l'humor en el tractament de les problemàtiques més serioses.

El seu primer muntatge va ser *Feísima enfermedad y muy triste muerte de la reina Isabel I* (Versus Teatre, 2010), una tragicomèdia grotesca sobre la fam de poder i la brevetat de la vida centrada en la figura d'Isabel la Catòlica. El seu segon treball, *l'Editto Bulgaro*, va estrenar-se al Grec 2012 i va portar a escena un dels pitjors escàndols periodístics de la Itàlia berlusconiana. Aquell mateix any, estrena la peça breu *Ekstraordinarnyy* al Teatre Lliure. Es tracta d'una comèdia íntegrament interpretada en llengua pseudo-russa sobre una humil adolescent ucraïnesa que somia en fer-se famosa gràcies a Internet.

Dins del Grec 2013, estrenen *La Nau dels Bojos* (Premi Adrià Gual 2012), que tracta el sentiment de deriva contemporani a partir d'una faula inspirada en el quadre homònim d'El Bosco. *BLUF* (Premi Quim Masó 2014) és una comèdia coral que beu de l'imaginari de la novel·la gràfica contemporània per dibuixar una sèrie de personatges que, ofegats per una profunda insatisfacció, faran un darrer intent de buscar la felicitat. *Sobre el fenomen de les feines de merda* es va estrenar el 2015 al teatre Tantarantana dins d'El Cicló (cicle de companyies independents de Barcelona). El seu darrer espectacle, *El Profeta* (2016), parteix d'un treball de creació col·lectiva al voltant de la crisi del pensament científic i de l'auge de les noves espiritualitats en què vivim immersos actualment.

Actualment, La Calòrica està formada per Xavi Francés, Aitor Galisteo-Rocher, Esther López, Albert Pascual, Marc Rius, Israel Solà, Júlia Truyol i Joan Yago.

L'Institut Barri Besòs, s'ha anat construint pas a pas des de 1977, amb un treball conjunt entre pares, professors, alumnes, veïns, administracions, entitats i institucions. Aquesta col·laboració ha donat lloc a un centre educatiu públic arrelat en el medi social on es troba, obert als barris on presta servei, amb un funcionament democràtic i participatiu, que ha procurat implementar una oferta educativa de qualitat sensible al tractament compensatori de les desigualtats socials, i que busca fomentar l'educació científica i tecnològica i els valors de la cultura humanística. Aquesta és la primera vegada que participa a **EN RESIDÈNCIA** i ho farà amb un grup de 2n d'ESO.

LaCol EN RESIDÈNCIA a l'Institut Príncep de Girona

Comissariat i coordinació: A Bao A Qu

LaCol és una cooperativa de joves arquitectes establerta a Sants el 2009, amb una forta relació amb el barri. Han estat involucrats en la recuperació de l'antiga cooperativa de La Lleialtat Santsenca i del recinte industrial de Can Batlló, on han col·laborat amb la creació de l'espai autogestionat BlocOnze i la cooperativa d'habitatges en cessió d'ús La Borda. A més han publicat el llibre *Inventari de Can Batlló. Teixint una història col·lectiva*, 2015, i els documentals *Com un gegant invisible*, 2012, i *Assaig sobre assaig*, 2013. La intervenció a Can Batlló s'ha exposat al pavelló català de la Biennial d'Arquitectura de Venècia el 2016 i va rebre una menció especial dels premis ciutat de Barcelona 2012.

LaCol treballa amb l'arquitectura per a la transformació social, com una eina per a intervenir l'entorn proper de manera crítica. Sempre en paral·lel a la societat, actuant de manera justa i solidària començant per un sistema de treball horitzontal. Utilitzant participació activa de la gent que l'habita i de l'acció propositiva. L'aportació de l'arquitecte es fa en el si del moviment urbà, com una peça més d'aquest moviment, ajudant a traduir inquietuds ciutadanes i plasmar-les sobre el paper, aportant criteris per a la definició d'objectius i d'estratègies, així com eines per definir i comunicar idees a través del dibuix, la representació gràfica, etc. Fomenta el debat i la discussió sobre els usos dels espais públics i la gestió d'espais urbans, els models de ciutat, la participació i la recuperació de patrimoni, entre d'altres.

LaCol són Arnau Andrés, Eliseu Arrufat, Ari Artigas, Carles Baiges, Anna Clemente, Lali Daví, Cristina Gamboa, Ernest Garriga, Mirko Gegundez, Laura Lluch, Lluc Hernández, Pol Massoni, Jordi Miró i Núria Vila. N'han format part Mauro De Carlo, Santi Facet, Ignacia Bascañán, Albert Garriga, Albert Esteva i Juan Antonio Membrive.

L'Institut Príncep de Girona és un centre públic de secundària que des de sempre ha manifestat interès per la creació contemporània, fent participar els alumnes en projectes relacionats amb les diverses vessants de la creació. Actualment està encetant una nova etapa en què vol apostar per una educació interdisciplinària inclusiva, mitjançant el treball per projectes. Participà a la 4ª edició d' **EN RESIDÈNCIA**, acollint la dramaturga Cristina Clemente (2012-13). Enguany participa amb un grup d'alumnes de 3r d'ESO.

PEP DURAN EN RESIDÈNCIA a l'Institut Jaume Balmes

Comissariat i coordinació: A Bao A Qu

Pep Duran (Vilanova i la Geltrú, 1955) ha treballat des de sempre amb l'escenografia, pràctica que li ha permès desenvolupar propostes i projectes centrats en una particular manera d'entendre la construcció, la representació i l'espai. La seva obra barreja i entrellaça el que és real i fictici per mitjà de la construcció de dispositius escènics.

Les darreres exposicions individuals realitzades han estat: *Projecte SIN ESCENARIO*, patrocinat per SEACEX (MARTE Museo de Arte, El Salvador). MADC, Museo de Arte y Diseño Contemporáneo (Costa Rica). MAC, Museo de Arte Contemporáneo (Panamá). Centro Cultural de España (Mèxic). *Una cadena d'esdeveniments*, MACBA (La Capella, Barcelona). També ha participat en exposicions col·lectives com *Art, dos punts* (MACBA, Barcelona). ARCO Madrid. +Erre Galeria. *Haver fet un lloc on els artistes tinguin dret a equivocar-se. Històries* (Espai 13 de la Fundació Miró). *Espècies d'espais*. MACBA. *Carta de Otoño* (Galeria Alejandro Sales). *Prosa del observatorio* (Rocío Santacruz Art).

Ha realitzat escenografies per a *Truca un inspector* al Teatre Goya, dirigida per Josep Ma. Pou. *Un mes al camp*, TNC; *Dispara/ Agafa tresor/ Repeteix*, Teatre Lliure, i *Llibertat!* de Santiago Rusiñol, TNC; *Frank V* de F. Dürrenmatt, al Teatre Lliure, *L'Avar de Molière* al Teatre Goya; dirigides per J.Ma. Mestres. *Tu no surts a la foto*, d'E. Nolla, dirigida per Antonio Simón, TNC. *El coratge de matar*, de Lars Noren, dirigida per Magda Puyo al TNC.

Té obra a diferents museus i col·leccions, com el MNCARS, MACBA, Col·lecció Soley, Rafael Tous, Fundació d'Art Contemporani (Barcelona), Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya, Col·lecció d'Art Contemporani Fundació La Caixa (Barcelona), Fundació Banc de Sabadell. Així com diverses escultures públiques a Barcelona, Las Palmas, Sant Boi de Llobregat i Vilanova i la Geltrú.

Fundat el 1845, l'**Institut Jaume Balmes** és l'institut de secundària més antic de la ciutat, i una de les institucions docents més arrelades a la història contemporània de Barcelona. Per les seves aules han passat personatges destacats de la cultura de la ciutat, de Catalunya i d'Espanya. Actualment té un projecte cultural que implica l'àmbit artístic, científic, cultural i social i que arrela el centre al barri i la ciutat i cohesiona i identifica els seus membres. Participa per primera vegada a **EN RESIDÈNCIA**, i ho fa amb un grup d'alumnes de 4t d'ESO.

LAIA ESTRUCH EN RESIDÈNCIA a l'Institut Juan Manuel Zafra

Comissariat i coordinació: A Bao A Qu

Laia Estruch (Barcelona, 1981) és Llicenciada en Belles Arts (Universitat de Barcelona) i ha cursat part dels seus estudis a la universitat The Cooper Union (Nova York, 2010). La seva pràctica s'inscriu en el marc de la performance des d'on treballa amb la veu com a matèria prima, element vertebrador, dispositiu, i espai d'experimentació de les seves propostes artístiques. Els seus projectes articulen estratègies per fer audibles, a través de la veu, continguts textuais o gràfics procedents d'arxius diversos, per crear-ne de nous, a partir de la composició de partitures i l'enregistrament de so que es genera a l'hora d'oralitzar-los. El seu treball qüestiona el sistema de signes del llenguatge oral i la seva interacció humana fent una aproximació, performativa i crítica, als usos i els accidents de la veu.

Dels seus projectes destaquen: *Serendipity, Arts visuals 2011* (Sala d'Art Jove, Generalitat de Catalunya), *Jingle* (Espai Cub, BCN Producció 2011, La Capella), *En lloc d'actuar fabulo*, projecte deslocalitzat, presentat a La Villarroel (BCN Producció 2012). Ha presentat els seus projectes al Macba, *Rita McBride's Blind Dates* (Barcelona, 2012), *Fabra i Coats, This is Not an Art Show, Either* (Barcelona, 2012-13), *Demolden Video Project* (Santander, 2013), *JuneFirst gallery* (Berlín, 2014) *Fundació Antoni Tàpies, Interval, Accions sonores* (Barcelona 2014-15), *Galeria Sis, /fu:d/* (Sabadell 2015), *Centro Parraga, Disfonías*, (Murcia, 2016), *Fundació Joan Miró* (Barcelona, 2016), *Arts Santa Mònica, Segueixi els rastres com si fós miop*, *Art Jove 2006-2016* (Barcelona, 2016). Ha participat en el programa *Escoles Magnet*, dins del projecte educatiu del Macba, amb l' *Escola Josep Maria de Segarra* i l'*Institut Moisès Broggi* (2015). Ha realitzat *Workshops* per a professorat i per a públic en general, dins del programa educatiu del Macba (2016). La seva obra es troba present en col·leccions privades i públiques, com la col·lecció del Banc Sabadell, la col·lecció del Centre d'Art Fundació Palau de Caldes d'Estrac i la col·lecció *Patrim*, de la Universitat de Belles Arts de Barcelona.

L'**Institut Juan Manuel Zafra** va ser fundat l'any 1892 com una escola d'aprenentatge d'arts i oficis. Actualment és un centre públic de tres línies d'ESO i dues de batxillerat, que incorpora alumnat procedent de les escoles del barri del Clot i que aposta per la integració de la creació contemporània a l'aula. És la primera vegada que participa a **EN RESIDÈNCIA** i ho farà amb un grup d'alumnes d'Educació Visual i Plàstica de 4t d'ESO.

Ana García-Pineda **EN RESIDÈNCIA** a l'Institut Doctor Puigvert

Comissariat i coordinació: A Bao A Qu

Llicenciada en Belles Arts per la Universitat de Barcelona i la Universitat der Künste Berlin el 2006. Els dibuixos d'**Ana García-Pineda** mostren la seva particular visió del món. Petits aforismes il·lustrats o màximes mínimes amb un punt d'absurditat, amb humor i una aparent inocència que desestabilitzen les nostres creences o, almenys, les posen en dubte. El 2016 ha presentat *Bocadillos* (Galeria SIS, Sabadell, 2016) i *La ficción es una realidad por suceder* (Espai13-Fundació Miró, Barcelona, 2016). Anteriorment ha presentat diverses exposicions individuals com *Es físicamente imposible para los cerdos mirar al cielo* (Galeria +R, Barcelona, 2014), *Columnas y respuestas* (EtHall, Barcelona, 2012), *Enterrar los problemas y esperar a la llegada de los zombis* (Espacio Abisal, Bilbao, 2010), *Romperlo todo y que haga tiroriro* (Aparador Museu Abelló, Mollet del Vallès, 2008), *Salvar el mundo* (Sala Soler i Palet, Terrassa, 2007).

Ha participat en diferents exposicions col·lectives com *Residents* (Museu d'Art de Sabadell, 2016); *Los Jardines Inquietos* (Centre d'Art La Panera, Lleida, 2015); *Untitled* (Espai del Campanar, Sabadell, 2015); *Rafael Patxot. Mecenes, científic..., l'home* (Espai Santa Caterina de Girona, Museu Història Sant Feliu de Guíxols, Museu de Granollers, 2015); *Sekw* (Galeria 6+1, Madrid, 2014); *Crónica. Narración, Historia y subjetividad* (Fabra i Coats, Barcelona, 2014); *Un dilema. L'art contemporani i la inversió en la incertesa* (Ars Santa Mònica, Barcelona, 2013).

Alguns dels seus screenings i performances: *Oblidar* –performance- (XARXA ZANDE, Ars Santa Mònica, 2016); *23-4-16 88* –performance- (Festival Plaga, Nook, 2016); Videocreación Joven Catalana (Auditorio CICUS, Sevilla, 2015); *H I* -performance- (Turku Biennale, Aboa Vetus Ars Nova Museum, Turku, 2011); *Cosmopolitan Barcelona* (Dia Art Foundation, Nova York, 2008); *Vidioteque* (Sala Rekalde, Bilbao, 2008); *Component de quotidianitat* (Espacio Movistar, Barcelona, 2008). Té obra a diferents col·leccions com Le FRAC Corse, Fundació Corominas, Banc Sabadell Atlàntico, Fundació Guasch Coranty, Patronat Facultat Belles Arts de Barcelona, Centre d'Art La Panera.

L'Institut Doctor Puigvert és al districte de Sant Andreu, molt a prop del nus viari de la Trinitat i del curs del riu Besòs. És un centre públic, plural, actiu i participatiu. Ja ha participat a quatre edicions anteriors d' **EN RESIDÈNCIA**: 4a edició (2012-2013), amb Lluís Bisbe, procés del que en resultà l'obra *Desalumnologia*, instal·lada al propi institut; en la 5a edició (2013-2014), amb Jaume Ferrete, en la 6a (14-15), Francesc Ruiz i el la 7a, Luz Broto. Una vegada més, el **Doctor Puigvert** vincula la seva participació al programa amb un grup d'alumnes de 1r d'ESO.

TONI GIRÓ EN RESIDÈNCIA a l'Institut Serrat i Bonastre

Comissariat i coordinació: A Bao A Qu

La pràctica artística de **Toni Giró** posa l'accent a les dificultats implícites a la traducció, la qual, per mitjà de jocs de paraules i artificis visuals portats al paroxisme literal, revela la seva imperfecció i, en bona mesura, la seva impossibilitat. La traducció és, doncs, una al·legoria de les carències de la comunicació, sovint deliberades, que afecten l'esfera pública. En molts casos, les obres expressen la pèrdua de sentit dels mots i mostren les resignificacions que poden adoptar aquests mots situats en contextos que no són els seus. Tot plegat tindria una causalitat que s'hauria de buscar en els usos i abusos de què és objecte el llenguatge escrit. Ja sigui per mitjà d'escultures, instal·lacions o a través d'extenses sèries fotogràfiques i vídeos, els arguments dels seus treballs es situen en el rastreig d'una expressió plàstica que tradueix, amb humor i ironia, una subtil aprehensió del real.

Ha realitzat diverses exposicions individuals, com per exemple *Economies del desgast: Toni Giró / Jordi Mitjà* (ACVIC, 2015), *A la intempèrie. Container* (IGAC. Projecte de net-art, 2014), *Warlike. Atlas d'un món difícil* (Centre d'Art. Museu de Mataró, 2011), *Action must not be reaction but creation* (Espais. Centre d'art contemporani. Girona 2007), *Zona Espera*. (Espais. Centre d'art contemporani. Girona, 2003), *La porta als nassos* (Metrònom. Sala Nil. Barcelona, 2002). Els darrers projectes escènics que ha desenvolupat han estat: *Escrit en l'aire*, Valère Novarina, Cesc Gelabert, Moisès Maicas (Teatre Lliure Montjuic. Grec 2016); *Psicosi de les 4.48* de Sarah Kane (La Seca Espai Brossa. Barcelona); *Lampedusa Beach* de Lina Prosa (Teatre Akadèmia. Barcelona, 2014-15); *Agulles al taló. Projecte de fusió de flamenc contemporani*. (BarriBrossa, 2014); *El Pas de Joan Brossa*. (MACBA, 2012). El 2016 ha rebut el Premi BBVA de teatre al millor muntatge teatral.

L'Institut Serrat i Bonastre ha complert 125 anys d'història amb una renovació profunda de la seva oferta educativa. Actualment, els ensenyaments que ofereix són d'ESO i els batxillerats humanístic, científic i artístic. És en aquest context de canvi que un projecte com **EN RESIDÈNCIA** esdevé estratègic per a tota la comunitat educativa. Amb un grup d'alumnes d'Educació Visual i Plàstica de 4t d'ESO participa a **EN RESIDÈNCIA** per segona vegada.

VÍCTOR JAENADA EN RESIDÈNCIA a l'Institut Les Corts

Comissariat i coordinació: equip educatiu del
MNAC

Víctor Jaenada (Barcelona, 1977). Artista format en arts plàstiques, primer a l'Escola d'Art Llotja de Barcelona i més tard a la Facultat de Belles Arts de la mateixa ciutat. El 2007 transforma un local abandonat d'Esplugues de Llobregat en el seu estudi, allà s'instal·la fins al 2013, any en què ingressa en el centre de producció Hangar. Actualment viu i desenvolupa els seus projectes multidisciplinaris a Barcelona.

La reafirmació vital es el motor de la producció de Jaenada. Aquesta pulsó sempre espera latent sota capes superficials que, freqüentment, fan referència a temes personals, de l'actualitat i/o de la cultura popular. Les obres de Jaenada sempre se'ns presenten amb un aire radical i precipitat, però més enllà del primer cop de vista se'ns revelen com estructures misterioses, sòlides i perverses.

Algunes experiències són la mostra individual Romanticisme-Punk a la Galeria Balaguer, l'exposició col·lectiva *Atrévete si quieres a no hacer nunca lo que debes* a la Galeria T20, la participació en l'exposició *Factotum* a la Fundació Antoni Tàpies, o la incorporació a l'arxiu del MACBA dels fanzins creats amb Efrén Álvarez, *Poemas de interpelación* i *La bestia y el repartidor de butano*. A més participa periòdicament en fires com Summa, Swab, Pinta i Arco.

L'**Institut Les Corts** ocupa un edifici modernista del recinte de la Maternitat que li confereix una identitat molt concreta. En el projecte de centre, des de fa anys, es posa èmfasi en la imatge i els projectes audiovisuals, pels quals s'ha anat dotant de l'equipament necessari i ha participat amb bons resultats en projectes com *Cinema en curs* o *Fotografia en curs*. També ha participat a **EN RESIDÈNCIA**, tot aollint a Pere Noguera, en la 5a edició del programa (2013-2014). En aquesta nova edició, participen alumnes de 4t d'ESO en el marc de l'optativa d'Educació Visual i Plàstica.

RODRIGO LAVIÑA EN RESIDÈNCIA a l'Institut Montjuïc

Comissariat i coordinació: Heliogàbal

Rodrigo Laviña és conegut sobretot com a MC (cantant i lletrista de rap) de diverses formacions, tot i que la seva activitat musical també comprèn altres camps, com el de selector, productor i promotor. El seu radi d'acció sempre ha estat relacionat amb la cultura hip hop i el reggae, i amb una clara perspectiva social i política.

Des del 2004, i juntament amb Pau Llonch i Joan Riera, forma part del grup At Versaris, la formació de rap en català més reconeguda del moment. Amb ells ha enregistrat diversos discos i ha actuat en festivals com l'Hipnotik, el Cruïlla o el Mercat de Música Viva de Vic. El Rodrigo també milita al grup Extraño Weys on, a més de rapejar, contribueix a les tasques estrictament musicals, samplejant i creant loops.

En la seva vessant de selector, és membre del col·lectiu The Rigodonians, grup que recupera i punxa cançons de música en format vinil de les dècades dels 1950, 1960 i 1970. Alhora també és un dels responsables del festival Say It Loud, centrat en música i cultura afroamericanes. Pel que fa a l'àmbit docent, ha conduït tallers d'escriptura, així com de recursos per al rapeig i de producció musical, sempre des d'una perspectiva educativa de caire antiracista i contra la homofòbia.

L'Institut Montjuïc té una trajectòria de més de 30 anys de servei a la Zona Franca (Sants-Monjuïc). La seva participació a **EN RESIDÈNCIA** té a veure amb la voluntat de crear més connexions entre el centre i els agents socials i culturals del barri i la ciutat i, alhora, potenciar les inquietuds artístiques del seu alumnat. El Montjuïc ha participat a les tres darreres edicions d'**EN RESIDÈNCIA** amb Eduard Arbós, Lua Coderch i Societat Doctor Alonso. Enguany, un grup d'alumnes de 1r d'ESO participen al programa.

JAUME PITARCH EN RESIDÈNCIA a l'Institut Moisès Broggi

Comissariat i coordinació: A Bao A Qu

El treball de **Jaume Plensa** (Barcelona, 1963) té a veure amb la incapacitat de l'ésser humà per a identificar-se amb les estructures que ell mateix ha anat creant. El sentiment de pèrdua o d'inadequació en front d'aquestes estructures mou l'home a interpretar el món i a interpretar-se de manera constant i intuïtiva, per tal d'encaixar-hi. Utilitza elements fabricats per l'home, habitats per l'home o bé elements que hagin ajudat l'home a construir-se una idea d'ell mateix i del món. Aquests objectes són desmembrats i reconstruïts. La distància entre l'objecte original i el nou, habitualment disfuncional, actua com un reflex de l'espai entre l'ésser original i la persona, entre les estructures col·lectives i la nostra limitada adaptació o identificació amb elles. El nou objecte fa present la pèrdua i la necessitat de tenir-se en peu, presentant sovint objectes o elements en situació d'equilibri i precarietat.

Exposicions: *Despacio / Destiempo* (Galería Fúcares, Madrid, 2013); Galerija Vartai, Lituània, 2011; *Beautiful Unglittering Things* (Spencer Brownstone Gallery, Nova York, 2009); Galería Fúcares, Madrid, 2008; *Solo Projects*, ARCO'09, ARCO'08, Madrid; *Arts al Palau* (Palau Ducal de Gandia, 2007); *Some almost broke thing* (Spencer Brownstone Gallery, Nova York, 2006); ARCO'06; Hales Gallery, Londres, 2002; entre d'altres. A més, el seu treball ha estat seleccionat per a múltiples esdeveniments i exposicions col·lectives: *Duet* (Cristina Guerra Contemporary Art, Portugal, 2013); *La Imagen Especular - Tirar del Hilo*, (ARTIUM, 2012); *The Workers* (Massachusetts Museum of Contemporary Art, 2011); *El Ángel Exterminador - A Room for Spanish Contemporary Art* (BOZAR, Brussel·les, 2010); *La vida en este lado* (Espacio Líquido, Gijón, 2009); *Visión:ficción* (Centro Cultural São Paulo, 2009). La seva obra es troba present a col·leccions com la del Museo Patio Herreriano, Valladolid; MACBA; Royal College of Art, Londres o Colección Bergé, Madrid.

L'Institut Moisès Broggi està situat al barri del camp de l'Arpa. El 2011 va iniciar una profunda transformació cap als ensenyaments obligatoris a partir d'un treball per projectes on l'art hi té un valor molt important. El treball en aliança amb institucions de l'entorn, com el MACBA, amb qui comparteix un projecte Magnet, o amb la Sala Beckett, l'Hospital de Sant Pau, entre d'altres, li confereixen un especial dinamisme. Aquest curs participen a **EN RESIDÈNCIA** per segona vegada, amb un grup d'alumnes de 4t d'ESO.

TONI MIRA EN RESIDÈNCIA a l'Institut Josep Comas i Solà

Comissariat i coordinació: Graner -
Mercat de les Flors

Toni Mira (Barcelona 1957) és actor, ballarí i coreògraf. Estudia fins a cinquè curs d'Arquitectura. Graduat en Dansa Contemporània per l'Institut del Teatre de Barcelona. Treballa com a actor i ballarí amb diverses companyies de dansa i teatre de la ciutat. L'any 1987 crea, juntament amb Claudia Moreso, la seva pròpia companyia de dansa, *Nats Nus*, amb la qual ha dirigit i coreografiat dinou espectacles, que han estat representats en més de vint països de quatre continents. Ha coreografiat per a diverses companyies de dansa contemporània europees. Ha treballat com a coreògraf en nombrosos espectacles de teatre i espectacles musicals de la ciutat, entre ells *Flor de Nit*, *Dancing*, *Guys and Dolls*, etc. Imparteix cursos i tallers de dansa i coreografia a diverses ciutats europees. Membre fundador de La Caldera (Premi Nacional de Dansa 2006).

L'any 2009 rep el Premi Ciutat de Barcelona, i el 2010 el Premi Nacional de Dansa de Catalunya.

Com a actor ha treballat a series televisives com ara *El Cor de la Ciutat*, *Estació d'enllaç* i *La Riera* entre d'altres.

De les seves darreres produccions cal destacar l'espectacle inaugural de Fira Tàrrrega 2013, l'espectacle celebració del 100 aniversari de la Pedrera *Emocions en moviment*, amb la participació de més de 200 ballarins, el projecte *Tot Dansa* al Mercat de les Flors amb l'orquestra Ciutat de Barcelona i 100 estudiants d'institut i el seu darrer solo titulat *Monòlit*, estrenat al Teatre Lliure dins la programació del festival Grec 2014.

L'Institut Josep Comas i Solà és una secció d'institut, és a dir, un centre de dimensions familiars que només imparteix els quatre cursos d'ESO. Situat al barri de Trinitat Vella (districte de Sant Andreu), acull un alumnat divers i proposa facilitar a aquests adolescents un contacte cultural que els obri la seva visió del món. El centre ja va participar en les edicions 5a, 6a i 7a d'**EN RESIDÈNCIA** i aquest curs participa amb un grup d'alumnes de 3r i 4t d'ESO, del grup de l'Aula Oberta.

RICARD TRIGO EN RESIDÈNCIA a l'Institut Milà i Fontanals

Comissariat i coordinació: Fundació Joan Miró de Barcelona, Espai 13 / Jordi Antas

Ricard Trigo (Palafrugell, 1980) centra la seva recerca en el problema filosòfic intrínsec al concepte de progrés, una noció carregada d'ideologia, i com aquesta constitueix un paradigma de valors modelats pel desenvolupament científic i tecnològic. En particular, es fixa en l'escenari de noves relacions que cada èxit tècnic crea amb l'art. Recentment, aquesta línia d'investigació teòrica ha derivat, en la pràctica, en l'estudi de certs materials produïts per branques secundàries d'empreses globals com Bayer o BASF, que s'acaben fent servir en el món de l'art com a mitjans de representació, però que no van ser produïts amb aquest fi. L'exercici que proposa Trigo consisteix a presentar aquests materials no portant-los a un primer pla i subordinant-los a la retòrica del display de l'art. Des d'aquesta posició, qualsevol intent de fixació estètica o narrativa és qüestionada immediatament d'una manera gairebé metodològica, a través de la revisió gramatical de la pròpia estructura que constitueix el treball en si.

En els últims anys ha mostrat el seu treball en diferents exposicions, en espais com La Capella (Barcelona), Fundació Suñol (Barcelona), Museu Comarcal de la Garrotxa (Olot), Dafo-Centre d'Art la Panera (Lleida), Museu de l'Empordà (Figueres), o Galeria Estrany-de la Mota (Barcelona), o del context internacional com Taidemuseo (Imatra, Finlàndia), Galeriile Fundației Regali, (Iasi, Romania) o Centre Cultural Universitari (Corrents, Argentina). Una selecció dels seus treballs en vídeo també es pot trobar al catàleg de la plataforma Hamaca de distribució de vídeo art.

L'Institut Milà i Fontanals ha anat evolucionant juntament amb els seus alumnes del Raval, que avui provenen de més de vuitanta països. El seu projecte educatiu fa especial esment a les mesures curriculars i didàctiques empreses pel centre per atendre a tot l'alumnat amb plenes garanties per assolir l'èxit i oferir un entorn d'oportunitats educatives. Han participat a **EN RESIDÈNCIA** en les edicions 5a, 6a i 7a, a collint – respectivament- els projectes de LosCorderos, Jordi Mitjà i Lolo & Sosaku. Enguany participa un grup d'alumnes d'Educació Visual i Plàstica de 4t d'ESO.

EN RESIDÈNCIA 2016-2017/ Les mediacions

EN RESIDÈNCIA es basa en l'aposta per la figura de la mediació. Efectivament, el desenvolupament de cada residència exigeix que, al costat del creador/a i del professor/a, intervingui un equip de mediació, capaç de connectar l'esfera de la creació amb el context escolar i amb el sistema cultural de la ciutat.

Correspon als equips de mediació realitzar funcions de comissariat (proposant els creadors i creadores que han de realitzar obres en residència als instituts) i funcions de coordinació global de cada residència. Per tant, des de la mediació es gestiona cada residència en tota la seva complexitat, resolent cas per cas la tensió entre els processos i l'obra, entre la creació i la presentació, donant joc a professors, creadors i alumnes, en un context presidit per la incertesa i per la necessitat d'abordar els processos des d'un canvi de la perspectiva habitual.

És per això que l'Institut de Cultura de Barcelona i el Consorci d'Educació de Barcelona cooperen amb equips amb una llarga trajectòria en l'àmbit de les mediacions entre cultura i educació. Es tracta de l'associació **A Bao A Qu**, la **Fundació Joan Miró** i **Jordi Antas** (Comissari de l'Espai 13 durant els anys 2016 i 2017), l'**Heliogàbal**, el **Servei Educatiu del Museu Nacional d'Art de Catalunya** i el **Graner – Mercat de les Flors** i la **Sala Beckett/ Obrador Internacional de Dramatúrgia**.

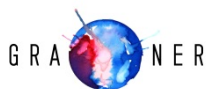

A Bao A Qu és una associació cultural sense ànim de lucre dedicada a la ideació i el desenvolupament de projectes que vinculen creació artística i educació. Fundada el 2004, introdueix la creació a escoles i instituts de la mà de cineastes, fotògrafs, artistes i altres creadors. Entre els seus projectes destaquen *Cinema en curs*, *Fotografia en curs* i el projecte europeu *Moving Cinema*. També destaquen les seves col·laboracions amb museus i equipaments culturals de referència: CCCB, CGAI, Filmoteca de Catalunya, Foto Colectania, MACBA, MNCARS, Museu Nacional d'Art de Catalunya, La Virreina Centre de la Imatge. Un altre eix important de l'activitat d'A Bao A Qu és la formació a docents, educadors i gestors culturals. Va participar en la ideació de **Creadors EN RESIDÈNCIA als instituts de Barcelona** i ha comissariat i coordinat 45 de les 61 residències realitzades durant les vuit primeres edicions d'aquest programa (2009-2016). El 2015 és guardonada amb el Premi Ciutat de Barcelona d'Arts Visuals.

Fundació Joan Miró

L'Espai 13 (Fundació Joan Miró de Barcelona) és un laboratori d'investigació i d'experimentació orientat a la producció i suport a la creació emergent local i internacional: 497 artistes i 30 comissaris en 249 exposicions en una trajectòria de 35 anys. Per la temporada 2016-2017, l'Espai 13 de la Fundació Miró acull el cicle expositiu *Peu a fora. Expedicions i diàspores*, comissariat per **Jordi Antas**. Aquest cicle reflexiona sobre aspectes de pertinença i ruptura d'un context artístic. Propostes que parteixen d'una disseminació voluntària a partir de processos i preguntes d'allò que es forma en la distància i d'allò que té retorn. Sis exposicions independents entre si però que comparteixen actituds similars: explorar des de la incertesa relacions que s'estableixen en el seus entorns per a poder oferir una visió més plural i alliberada. Tots els artistes que conformen el cicle oscil·len entre la performativitat i la implicació de l'audiència, la ficció i les situacions imprevistes. Uns components en moviment. Una mirada de diàspora artística. Vinculat al programa des de 2011, L'Espai 13 ha coordinat 4 residències.

El Graner és el centre de creació i aprofundiment del llenguatge del cos i del moviment. Emmarcat dins del programa *Fàbriques de Creació* (Institut de Cultura de Barcelona), compta amb la gestió del Mercat de les Flors, en col·laboració amb l'APDC-Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya i l'ACPDC-Associació de Companyies Professionals de Dansa de Catalunya. El Graner actua en base a diferents línies de treball per incidir en el teixit creatiu des de diferents contextos. Els seus eixos principals són:

creació, internacionalització, pensament, educació i proximitat. El Graner acull residències de creadors de dansa, desenvolupa projectes de cooperació artística amb altres agents culturals i promou la integració de l'espai al barri, entre d'altres objectius. El Graner participa a **EN RESIDÈNCIA** des de la seva quarta edició (2012-2013), en cooperació amb l'equip educatiu del Mercat de les Flors.

L'Associació Cultural **Heliogàbal** es va fundar l'any 1995 amb l'objectiu de servir de plataforma per al desenvolupament i la promoció d'activitats artístiques i culturals al barri de Gràcia de Barcelona. Des de l'any 2001, amb un renovat equip de direcció, l'associació centra les seves activitats en l'exhibició i la promoció de projectes musicals i poètics, així com d'altres formes d'expressió artística: exposicions de pintura i de fotografia, presentacions de llibres, revistes i fanzines, projeccions d'audiovisuals, etc. De la mateixa manera, es dedica a la producció d'activitats musicals, tant a la seu de l'associació com a fora. L'**Heliogàbal** propicia l'encontre entre públic, veïns, artistes, col·lectius i associacions i col·labora amb altres plataformes del teixit cultural i artístic de Barcelona, com discogràfiques i editorials independents. En aquests vint anys d'activitat, la seu de l'Associació Cultural **Heliogàbal** ha esdevingut un lloc de referència per a la dinamització de la vida artística de Gràcia. Participa a EN RESIDÈNCIA des de la setena edició.

El Departament d'Educació del **MNAC**, pioner entre els equips educatius de centres culturals a l'estat espanyol, va ser creat a principis dels anys 70, quan un grup de llicenciats de l'Escola Superior de Belles Arts i Sant Jordi de Barcelona creà el GAIP (Grup d'Art i Pedagogia). El 1972 elaborà una guia didàctica dels museus de Barcelona, orientada a facilitar la visita a educadors i famílies, contribuint decisivament a l'emergència dels futurs departaments d'educació dels museus municipals. Des d'aleshores, ha estat compromès amb l'educació artística i en fer del binomi cultura/educació una realitat indissociable. S'incorporà al programa **EN RESIDÈNCIA** a partir de la seva cinquena edició (2013-2014).

El **MNAC** té la millor col·lecció de pintura mural romànica del món i els artistes més representatius del modernisme català, com Antoni Gaudí o Ramon Casas; de l'art gòtic, d'alguns dels grans pintors europeus del Renaixement i el Barroc -com ara Tiziano o Velázquez- i un ampli fons de fotografia que permeten abastar la història de l'art en totes les seves vessants.

Sala Beckett

Obrador Internacional
de Dramatúrgia

La Sala Beckett / Obrador Internacional de Dramatúrgia és un espai de creació i experimentació teatral, dedicat especialment a la promoció de la dramatúrgia contemporània, i punt de trobada de dramaturgs, altres creadors escènics i públic en general. A la Sala Beckett i al seu Obrador s'hi duen a terme tota mena d'activitats, que van des dels programes de formació i experimentació més o menys especialitzats fins a la producció i programació regular d'espectacles, passant pels cursos, tallers o trobades de caràcter internacional, l'edició de textos de creació i materials teòrics, o la traducció i promoció específica d'autors, espectacles i obres, parant sempre una especial atenció a les noves formes de l'escriptura dramàtica. La Beckett participa a **EN RESIDÈNCIA** des de la seva quarta edició (2012-13).

EN RESIDÈNCIA 2016-2017/ L'equip

Participen en el desenvolupament d'**EN RESIDÈNCIA** diversos equips, d'organitzacions diverses: tècnics i tècniques de cultura i d'educació; equips de mediació (comissariat i coordinació); creadores i creadors; docents de centres d'educació secundària i, evidentment, les i els alumnes d'aquests centres.

Aquest caràcter relacional és un dels trets característics d'**EN RESIDÈNCIA**, que contribueix a crear, en el context d'una trajectòria de cinc edicions, una comunitat vinculada al desenvolupament d'aquest projecte. Una comunitat que s'amplia amb la incorporació d'altres persones i equips del sistema cultural i educatiu: museus, festivals, centres culturals, entitats, biblioteques, teatres i espais de creació, que es vinculen al desenvolupament de les residències al llarg del seu recorregut.

DIRECCIÓ:

Carles Giner, Sergi Díaz i Anna Urdàiz (Institut de Cultura de Barcelona)

Lluís Vallvé i Marta Comas (ConSORCI d'Educació de Barcelona)

COMISSARIAT I COORDINACIÓ DE LES RESIDÈNCIES:

Núria Aidelman, Laia Colell i Agnès Sebastià (Associació A Bao A Qu)

Mercè Jarque i Jordi Joan Clavero (Fundació Joan Miró) i Jordi Antas (Comissari Espai 13)

Cristina Alonso i Montserrat Ismael (Graner- Mercat de les Flors)

Marc Balfagon i Miquel Cabal (Heliogàbal)

Teresa González Verdaguer i Sandra Figueras (MNAC)

Víctor Muñoz i Toni Casares (Sala Beckett / Obrador Internacional de Dramatúrgia)

EQUIPS DOCENTS DE LES RESIDÈNCIES:

Jordi Sànchez i Conxita Jiménez **INSTITUT BARRI BESÒS**

Mercè Gaja i Maria Villar **INSTITUT DOCTOR PUIGVERT**

Jonatan Palacin i Anna Ma. Margarits **INSTITUT JAUME BALMES**

Marta Arbolí **INSTITUT JOSEP COMAS I SOLÀ**

Sandra Gimeno **INSTITUT JUAN MANUEL ZAFRA**

Maria Roig i Lluïsa Trueba **INSTITUT LES CORTS**

Inés Perera i Anna Aznar **INSTITUT MILÀ I FONTANALS**

Estefania Figueras **INSTITUT MOISÈS BROGGI**

Vicent Santamaria i Guillem Cabeza **INSTITUT MONTJUÏC**

Inma Pina i Miquel Tur **INSTITUT PRÍncep DE GIRONA**

Anna Maria Gálvez i Jaume Olivé **INSTITUT SERRAT I BONASTRE**

R

EN RESIDÈNCIA

CREADORS ALS INSTITUTS
DE BARCELONA

un programa de:

En cooperació amb:

Amb la col·laboració de:

